

NAŠA SLOGA

POUČNI, GOSPODARSKI I POLITIČNI LIST.

"Slogom rastu male stvari, a nasloga sva pokvarci" Nas. Pes.

— Uredništvo i odpravnost na se: VIA TORRENTE br. 12. —

Napadnjeni se dopisi na tiskaju. Priporučena je pismo tiskaju po 5 nov. svaki redak. Oglas od 8 redakata stoji 60 nov. za svaki redak više 5 nov. ; ili u službu općevanja uz pogodbo na upravou. Novel se šlju poštaricom napisanim (nagelog poslalo). Isto, prizmo i našljaku poštu valju točno označiti. Komu list ne dođe na vremenu, može to javi odpravnostnu učvorom pismi, za koje se ne plaća poštarino, niko su izvane nudiči : »Reklamator.« Dopolni se na vremenu tako i to u tisku. — Doprili se na vremenu tako i to u tisku. — Prispala p oštarinom atozi 5 for., za sejku 3 for. na godinu. Razmjerne fr. 50 i 12 za pol godinu. Izvane carinu više postorne. Na malo 1 br. 5 nov.

Poštene sredstva?

Uzvišena je zadaća slobodne stampe, dok se rabi u plomenu i potrošeno svrhe, nu postaje građanom, čim se ju zaboravi. Slobodna stampa može mnogo dobra počiniti i još više zla uraditi. Svoj odvizi dalek od toga, jerko se ju rabi. Da se je nezaborabi, tomu već skrbi čitatelji, jurno mnicnje, a i sam zulten. Više puta imajmo već egodo opaziti, kako se u porodičnoj novini »L'Istria« tisku stvarili, kojo nobi nigdje drugdje u Austriji moglo uz postojeći kazneni zakon svištati ugledati. Poslednji pak broj 254, od 23. oktobra, koji se nalazi po tržaških knjavnih, prezentira nas jo pozyma, da smo se moraliti pitati, jeli jo u čido u Poreču kakva oblast, kojoj se ima polag zakona o tisku dostaviti jedan izteks lista, da pazi, nije li u njem što kažnjival. Znajuš pako, da je to oblast c. k. kotarskih kupatnica u Poreču, pitamo mi, jeli nije ta slavna oblast nosila ništa kažnjiva u uvedenom članiku : »potvora i laž?« A ipak jo evidentno, da taj članak učinjava učim prekraga, predviđajmo članikom VII. zatcon 17. decembra 1802 br. 8 D. Z. za 1803, to nije dvojiti, da se o. k. državno odvjetništvo u Rovinju redeni broj zapljenito, mi svrhu se jo pontigla, jurnu već pioniru čitatelji znali, što se u tom članiku nalazi. Evo u kratko sadržaja, u koliko se može dojaviti. Dno 20. septembra tol. godine obdržavalo je novo izabrano vičevo porozno občina Pazin svoju rodovitu sjednici. Budući se je veći dio pučanstva na galeriji nepriječno ponudio, to je punim pravim predsjednik istoga vičevo g. Anton

Bertoša dao po žandarli izprazniti galleriju, pošto je nisu htjeli dobrovoljno na njegov nalog ostaviti. Pri toj prigodi svjetina, napojena jedino spasuđom kulturom, buđili jo silno, učinkovito i vikala misao možda, da se

je zato pomislio, kako duboko su spali naši protivnici, koji se neženju vod nikolicvih sredstvih, da postignu svoju svrhu. Što ne moguće lukačiću i prevarom, to se učinju posteti preuznošću i nasićom! Gospoda u Poreču i u Pazinu mješta valjaju, da se nalaze u Kalabriji, kad pozivaju sudbena oblasti, da vrše pravion! Zar male, da treba austrijskoga suda njeziti, da vrše svoju dužnost? Možda je u Abruzi običaj, da se na sudevje 13 dana izpuštu iz zatvora. Teđajmo, iztrago saslušati bješko svjedok i g. Anton Bertoša. Što je on tom prigodom izrečen, to neznam, a da i

znamo, to nobi mogli priobčiti, jer se tomu kategoridično protivi goro spomenuti članak VII. zatcona 17. decembra 1802, koji zabranjuje, da se buduće iz iztrago oglasi, dok se to nozdrna u glavna rasprave. Nego, kako rečesno, poročljivo listišu sve je slobodno. U tom članuku neznamo

da se kaže, što je Bertoša izrečao, nego tiskani su i svi buntovni učelici, koji su se na 20. septembra žuli. U istom članuku tvrđi se, da jo sve, što je Bertoša izrekao, lažno i izmišljeno,

od glavo do poto, da ju sve gola potvora! Porozno listišu nobijalo toga dosta, već abružkom munitionom na- vodimo mi, svrhu se jo pontigla, jurnu već

znamo, da je Bertoša prodstavljenjim ga kroz dvojčinstvo, kao hrvatskih svogih sugrađanah! U svojoj istarskoj svemoćušnosti traži i zahtjeva, da se vrši brez i stroga pravion, jer da to zahtjeva sigurnost, mir, čast, sloboda, i život građanah! Čudimo se, da nijo porečki listiši dosljedno i osudu izrečao, jer ondu bi bilo sve svršeno!

Prodita v. členi članak, svec nas

giboli, koja prijeti državi od blednoga i potištenoga i austrijskoga soljaka! Sudio pak, kad so riva izbore za cielu občinu Pazin, zato je našim protivnikom, da se tomo dogodi kakav novor, stoga se služe svih najpodlijih hrvatskih sredstvih, da zaustave zapadajuću jin zvezdu u Pazinu, jer dođo li občinska uprava u hrvatsku ruku, komu će oni gospodariti? Kako da progore, da jim sluga postane gospodar? Kako da podnesu, da se u hrvatskoj občini uzpostavi hrvatski jezik! To valje na svaki način osvojiti — mislio naši protivnici — kud puklo, da puklo.

Nu naš narod upoznao je već dobro svoje prijatelje i neprijatelje, to se neće tako lahljivo dati zastrasti od neplomonih protivnika! U borbi mu je život!

Napisali smo hladniju zreom ovo nekoliko raduska, da uvide i oni, kojim je bditi nad boljkom narodak, kako se s našim narodom u Istri postupi. Doba bi bila, da se već jednom pripozna jednokopravost i našemu narodu.

Odgovor.

ministra pravosuđu dr. baruna Prženca na Interpolaciju zastupnik dr. Vitez.

Dne 9. oktobra 1886. pedjno je naš zastupnik na crvenjakom vleču g. dr. Vitez u drugovi Interpolaciju na ministra pravosuđu. Povod toj Interpolacije podnula je razprava, obdržavana dne 18. junija 1886. kod kotarskoga suda u Pazinu protiv Vinku Gojanu i devotorici stanovništva iz Tržiša, koji bježuju obstuzeni radi uvedre

ijada forinti — allepnički g. uzeo za 8000, — Pazl, da ne ogriješi dušu!

— Nu za te neveri, ali ni za cio svjet.

Nu brzo, još istoga dana napiske mi vise hrtljah, poda mi je i reča mi, da idem na sud u gradi.

Eo i tamo spopadoše me kao hajdukr.

— Pazl Mate, da ti kosti nešagniju u Rovinju.

— Ako krvic — tad na sohe, ako

pravno, tad pravil!

I odoh na polje.

Cudim kod kuće par danah, kad tamo, da u dan zove po trojicu, četvoricu i petoricu mojih sejmačnih; zove mene, ženu, majku i drugo; svi kažu kako i pravo.

Dodje crni petak, pozvane moni i druge u Rovinj. — Izpitavao mo neki tumač kako mu sudio u rieč govorio. Dodje i osuda. Goso 3 a štor Rož 9 mjeseci a tebi Mate manje i plati 48 for.

Gosi — Goso tebi 77 — eto na rekao bi dobio si 80 for, kad nobi pomislio, da sum ih potratio preko stotine.

Goso odaedio i vratio se, namerio šešir, poglavio bradu, napravio si novu opravu.

Bogme vrši gospodin nego prije. Vlastela mu kažu, da ga hrvatski popovi turunci osobaw zu čeli, četiri i pol bi-

PODLISTAK.

Naše slike.*)

Plje A. T.—.

II.

Štor Rož.

Mate tronutim glasom nače:

Nisam zašo veko mena Bog ali kad vidiš, da me pištarje bočo ozlediti i uvrediti, tad ga ja radje.

Zla blješe godinu, prazan je tobolac bogme naleti žudnici, koji traži kruha — ali druga no u grad po pšenici i kruku na dug.

Nadao sam se, da ću izplatiti helenom, kad tamo zle, kad se ga ni sullo nje. Tuđa potučaljka, suša poturka kukuruz, neima ništa ni za magure; svuda bleda; djeca i žens počnu skuku loše, a ja nebuli hlen, hajte na Rliku, da iznaučim par banček i da prehranim obitelj.

Ja otisao, al sto ti zlo na kudu. Trgovac, bolje vinkolski, hode da iznade zadnju kap krv, tuži me sudu za više stotina forinti. Odori i ja nekomu piskuru, da

brani pravac, da iznese svetu na višljeno grobo, da izkaže dlan o elan, da moja kruza ni moja pšenica nisu mogle ni morale iznositi ni 50 a ni kamo. Il stotine forinti. — Ali to goso ili nije znao, ili nije mogao, ili nije bioši pista opraviti.

Izloži mi pol stotine forinti, krvavi pol mroži žulj-vati — pa ni da tko pomisli — sud studio i ti plati 250 forinti i 48 za neka parne troškove.

Eb pomislili, u mogu hana barena pravda, odoh dulje, do Trsta da Beda, ili nikud ošta, prsegeš goso, a ti plati.

Neuk poslu, otkud namak pol hiljadu forinti, ma da me objes, ja muši i mudi.

Kad tamo, oteglia se stvar, ja ni pomisliš, da mi se zlo opravila.

Najednom dođio u kuću svemu goduši Štor Rož i kaza mi ženi, da mora na polje, sjenokoše i vinograde, da kuže što je moje, što li tuđe. Proclenika moje za 180 for. I odobi u grad, da plju i jedu kog i obliš. Kazlavu ml, da blješa Štor Rož bled na smrt loga dana, all da mu preturimo u ruku nešto pa nikomu ništa — kako pravo tako zdrav!

Žena pozove me kući, kad učiša — Štor Rož. Moje imanje bijaše prodano pod hubuš za 191 for.

Zelo se u dubi, al ne požalo ponovno — Ta niko istinu kažu, Bog da nepluša svake autobe, dođi do crni petak barenoj glavi.

Odob piskaru; rokoli mu sve zulum — Štor Rož i troglo mu iz rukih hrtje i istoga dana vratiš se na Rliku.

Izjedas se nemilo nekonom poštenomu mužu; izpričas mu do vlasti svu istinu, i rokoli mu, da ću pod prosjančki štap, all da ću svakako, da saznamend tko je crni i tko bel.

Ohrabri mo hrat po duši i kazu mi:

— Neboj se, ako je za lupoža svakoga zatvor, mora da i tebi hudo uzvraća pravda; nikud bez zakona i poštovanja; kaži mi po duši, koliko si kuruze i pšenice uzeo za goso? — Ja — ni za pedeset forinti; živi ženu, rapsku, djele i susjedi.

— Je li do po duši tvoji ukubani i susjedi potvrđili pravac? — Ja, kako neb i tko bel, li ih Bog.

— Koliko členiš tvoje imanje?

— Ja ga nebi dio za očje poštenja, ili sektu na svetu kupio bi ga za tri hiljadarku;

— Je li ti nešto u selu takve kupe?

— Ako ne u selu sve, to svakako izvan seli; ja ću u tri dana prodati svoje ruznim osobaw zu čeli, četiri i pol bi-

poštorija. Ovi su svih zabitjavali, da budu prešušani u hrvatskom jeziku, kojeg jedino poznaju; da ih prešuša sudac, koji poznaje hrvatski jezik i da se protokol sastavi u njibrovom jeziku. Nu jednomu od tih pravnih zabitjava ne bježe zadovoljeno, dapače brijahu obučenih od žandarha, koji su ih tražili, psevani, grijesni i zlostavljeni.

Naj zastupnik, kojemu brijahu sve to prijavljeno, upravi spomenutog dana na ministru pravosuđu sledi upit:

1) Je li upravitelj ministarske pravosuđu, uslijed podnešene mu pritužbe o protizakonitom postupku kod spomenutog katarskog suda thodne korake učinio, da se slični slučajevi neopećuju?

2) Je li poznato ministru za zemaljsku obrenu protuzakonito ponasanje oružnika te koje je mjeru u tu svrhu primio?

Na taj upit odgovorio je ministar Praskak u sjednici od 20. t. m. sljedeće:

Dne 18. juniju pr. god. stigao mi je brzjav, kojim se više sejaka pribuđilo, kako su badava tražili, da su kod razprave, vodjenje proti njima u Pazinu radl uvrlede poštova, sluši njihovim jezikom i u istom vidi zapisnik.

Na to sam odmah tražio razjašnjonja o tom bi visek zemaljskog audita u Tratu i doznao, da su u istini jedna sudaca, koji ne poznaje hrvatskoga jezika, vodile kaznenu razpravu dne 18. juniju 1885., početku tumačen u osobi jednog mudbenog poslužnika, ali da brijavo ipak isti radi službenih razloga odgojeno, da to je nadje zemaljsko audito naložilo, da provode kaznenu razpravu sudac, koji poznatomožljito hrvatski jezik.

Tako se jo i u istinu dogodilo; kod nove razprave dne 20. avgusta 1885., vodio je razpravu sudac, koji poznavao hrvatski jezik, i koji je istu u istom jeziku svrhu i osudu izrekao.

Pošto su se pak obučenici optovno dne 20. avgusta 1885. putem brzjavu potužili, da njim nisu sudno hotelo u zapisku primiti njihovih izjavu u hrvatskom jeziku, to sam si dao o tom novaku izviđe podneti, to pošto se nije radi *de fida* tovička konstatirati redost postupak kod glavne razprave od strane sudca, uputio sam više zemaljsko sudilju u Ptuju, da podate potrebitu uputu katarskemu sudu u Pazinu, koli glede poruke jezika kod glavne razprave, toli kod upisivanja izjavah. Odgovorim, da se to na temelju ovoga dalmatinskog pritvrdnog putovanja predušire.

Što se tada drugo točko upita, to mi je dan u sporazumku sa gosp. ministrom za zemaljsku obranu odredio odgovoriti:

Gosp. ministar za zemaljsku obranu da se na Izvjetniku putem namjotnili u Tratu o ponuđanju žandarmoru prigovoriti.

Oo paoju i dalje; još većma atožio beradžija — pa užičkomu raduna nopože. Osta gospodin kuo i prije —, vedi Talijan, kuo da smr ga ju u školu poslao.

Sjor Rolo vratio se i on od orne kude, i kuo da se i on pogospodio. Oledušku mu plaču u noči drugoj obšini — jer mu rekose, da je on rodjen za vodu sluzbu. Ljudi kažu, da imade novunci — ja nevjerujem, jer znadom, da i on malo što posteduje, obtoređeno mu u sudbenih knjigah dugom i neprilikom. Klatari se i druge papir kuo i prije. Žetva mu je kad dojveka nosređa snadje.

Ipak nauči moje aneljane, da ne treba povjerovati svakom rogu, prije nego se unapušte. Malo uradil, bio sam pri ašljen, jer u katu, ali mnogo spasli svojim primjerom od propasti. Nećeš bogine ni bogu naši u solu, koji bi u grad Isac, da traži milostinju kod gospode.

Sjor Rolo ipak dalje tjera svoj zanat, ako ne u našoj, to ipak u bližnjih obšinah, i to svakako ne bez koristi po sebe.

Gosp prodaja pod iste uvjete kuruzu i pčenou; samo ako luka kupca nadje. Sve ostalo pri starom — kuo i prije; ljudi do brzo zaboraviti. Što je bilo — i pokloniti će se i sjor — Rolo i Gosi — — gašto?

Tomu se zašto neda odgovora. Kažu, da vrieme neši; možda će izleći i naše rane.

Ako imadeš pravo, tad ga traži, ma i glavu izgubio.

dom spomenutog dogadjaja, te je doznao, da se je doduše jedan od dvojice žandarha, koji brijahu kod sudbene razprave prijeđeli, ikav sudbene dvorane na proti jednomu od obučenih nepristojno ponosao, radi čega se je proti njemu disciplinarnim putem postupalo, nu da nešma u ostalom razlogu, da se proti obučeli žandarbi i drugie korako poduzeće. (Bravo! Bravo! na dešnici.)

DOPISI.

Iz otoka Krka, 22. oktobra 1886. —

(Ob. izbori u Krku i na Punu). — Bit će tomu šest godina, da se u gradu Krku bilo novo običajno zastupstvo. Načelnikom bilo izabran gosp. Todor Pozzo-Balbi. Prije nego li bilo izabran plasmon se obvezao, da dobiti dopisnikom i jednako postupati s Hrvatima i Talijanima.

Ta njegovu riječ bila je što no jo i aneg o proljetnom suncu, jer ne potraja mnego i on pokaza, da nije nego siljeo oruđje u rukama naših nepristojnih. Nakon njegovi čini su ved vili opisan u "Našoj Sljedeći i zadarskom" "Narodnom Listu", to nam se čini, da se potreba i opet njimi baviti. Nu avojni lošim i standardarskim upravljanjem stokom si je nošno nepouzdanje Hrvata, nego i istih Krčanima, tako da i ovi nisu mogli dosegati znan, da ga se rješi. Podola se modjutim buditi narodna svlač i krška gospoda se prestrafila, da nijma mreži Hrvat ne zajedno ne nadzirajući stolac. Ta više čulo, hrvataki je živjali nadinjivo 1/4, krške obidno. Dojnjala se fastari, te odlučuju Dubadonu od Krka. Modjutim su običajni izbori 1884. pokazali, da je ujek traje poglavje pred Hrvatima, koji su nadzirjavali dva trećina tako osnivačeno običino. Uvidjela gospodnja da se Hrvati ne puštaju dulje gažiti, te odlučila kao puščav povudi rogove u se. Lanjaka godinu bilo je u Poreču stvoren zakon, koji je odklunio Punat i Kornić od Krka i učinio novu občinu. Ovo godino obišlo je isti zakon provlačenju potvrdu, koja bje dosegana i pozdravljenja kroz manu od našeg Isreku. Sud su bila krška gospoda zadovoljna, misleći, da njima ona osuđena, preostavših Hrvatih nemoga smotati, i da nadalje gospodaro po miloj volji. Nu i u tia radulim se za nadziranju. Krški kopnici, obavijestivi do se na strablim hrabotvom, otvorili su oči i uvidjeli, da to stručilo nije nego vrtku, kojom su kršku kopnici bilo pokrili našu evoju upravu; da to nije nego urođavaju, kojim su brijela poludili sveju nohatnu korist.

U tom položaju zatukli nas nestom prošli običajni izbori. Krška gospoda primionila se o zametlje, i tako su došlo u borbi dva stranke: kopnica i zametljaka, Hrvati su avošnici glasovi poduprili prvu, a ne riju su pristali i oni, koji trčeno misle i kretaju se isti do rodu i nepridružiti u ovoj običini. Zagovornikom zametljaka stranico bilo je poređeno trubilo, i inde haba Istrina. Poznato je kuko je ova slobodstva prije strašila, da se pravati načelnikom nad zastupnik g. Dr. Dinko Viterić, a knjižje se ovomu podgrubivala, da nedu niti u zastupstvo bit izabran. Modjutim izbori su pokazali, da niti su strabovanja pomogla uši so poruge običinice, jer g. Dr. Dinko je ipak izabran u zastupstvo. Izbori su obdržavani dne 18. i 19. tek. m. U trećem tlu predohvala je kopnica stranica sa preko 50 glasova, u drugom tlu zametljaka sa 7 glasova, od kojih li bili bili nezakonita. Na žalost, od tko zvane krške gospode nije nitko izabran! U prvom tlu pak izabrana su slijedeća gospodnja: Dr. Dinko Viterić, o. kr. porezni blagajnik Vilim Thadrez, Dr. Fran Volarić, Miroslav Celebrini, Anton Karzavat Pretiskalo i Gjuro Segulić. Ovdje nam je osobito povratić: Višau i Puntare, koji uz sve neugodnosti vremena ipak su složili i u lepom broju došli na izbore. Njihovi su glasovi odlučili pobjedu u trećem tlu.

Dne 11. i 12. t. m. bilo se takodjer običajno zastupstvo u običaj Punat-Kornić. Izbori su tekli mirno i redovito. Treći i prvo tlu bilo je jednoglasno, a samo u drugom pojavilo se dve stranke, o kojih ni jedan ni druga ne diše protuvara-rotom dubom.

Ovim dvim novoizabranim zastupnicima

stavljamo na srce red i mreži te dobrobiti njihovih običina. Nek potražu djelom, da su dostežni onog pouzdanja, koje su njihovi izbori postavili u njih.

Proti, krškim izborom red bi, da se bili prisiljati, ali pošto znamo, da nešma pravneg temelja za unističi izbore, to će se naskoro rješiti ono abnormalne stanje, koje već evo tri godine traje u krškoj običini, guže se nije znalo niti tko plje, niti tko plača.

Na svjetsku prijedomeni čemo, da nas je pred kakvih 20 dana za prvi put pođoši naš novolmenovani o. kr. kotarski kapetan, gosp. Simež. Mi smo još od prije dok je našme bio politički povjerenikom u Krku, upoznati u njemu režim i zapriječnački činovnika, te slijemo, da do biti opravdano naše uvjerenje, da do on i sada nastojući o duševnom i stvarnom napredku stanovništva ovog kotara.

Pogled po svjetu.

U Trstu, 27. oktobra 1880.

U carovinskom vjeću razložio je ministar finansijači osnovu proračuna za g. 1887. Za tu godinu proračunana je ukupna potreba sa 521,075,854 for. Ta svota obuhvaća rodotvo tekrško, a osim njih i sličnođe izvanredno izdatku, 1. Za gradnje željeznicah 7,000,000 for. 2. Udiščavanje kod dobara glavnico za gradnju privatnih željeznicah 700,000 for. 3. Trošak za drugu kolotodinu na prugi Bod-Tulla 1,000,000 for. A na kolotodinu između Gribova i Novoga Sandecia 250,001 for. 4. Za nabavu repotičkih pušaka od diela, što do pasti na zapadnu polu države, dionični iznos od 2,401,000 for. Ukupna ova svota ustanjuje se za 273,000 for. Sto će zemlja doprijeti za česko-moravsku transverzalnu željeznicu; ostaje dakle izvanredni ukupni trošak od 12,226,000 for. A ako se ova svota izvanrednih izdataka odbije od goro spomenuto sveto sveukupne potrebe, to rodotvo potreba iznosi 500,740,054 f. Alko se istim načinom izrađena rodotvo potreba god. 1886. to ona iznala 509,721,899 for, veća potreba za godinu 1887. iznosi dakle samo 27,761 for.

U istoj sjednici odgovorio je ministar Prožak na interpolaciju zastupnika Vitezida. Odgovor taj donušan na drugom mjestu, to upozorujemo hrvatsko pucnju u Istri, da se njim što više posluži, t. j. da traži svuda kod sudova, da so kod prešužanja svjedoci ili strankah sudbene osobnosti hrvatskim jezikom služi, to da budu i zapisnici u tom jeziku sastavljeni.

Coske novine javljaju o razgradnji u pogledu teksta na banknotu, da u poljukom klubu postoji formalna agitacija proti českim zahjevom. Kako Česi popustili začetnikom tih agitacija, to bi došlo na svjetlo vrlo žude stvari. Prieti se odstupom grofu Taftsoa, i ujverava, da bi i sam Tisza predao ostavku, kada bi se u oreov vjeću našla većina za ravnopravno bunknote. Istodobno postavlja se alternativa: ili ravnopravne banknote ili Šester, tako da su izgledi za česki tokat vrlo maleni. Sum grof Clam je izjavio, da se na bankovnom statutu nesmije ni reč menjati, te mnogo nešmo češki već i poljskih zastupnika misli, kao da cijela ta agitacija nije ozbiljna ni iskrena.

Deputacija carovinskog vjeća bila je kod ministra predejednika, da ga zamolbi nešli se ovaj put sastalo deležnici u Beču a no i Pešti, gdje vlada ovaj par kolera. Ministar je obrazio, da će se za provedenu stvar zavjeti.

Nogodbeni odbor carovinskoga vjeća dovršio je prvo svoje izvješće,

kojo se tiče pitanja carinskog i trgovinskog saveza. Izvješće praporuča, da se ne promjenjena primi osnova vlade. I referent pododboru za bankovno pitanje, dr. Bilinski, već je formulirao svoja prologa.

Bivši austrijski kancelar grof Beust umro je u ponedjeljku u 77 godini na svojem dvoru kod Beča. Grof Beust je stvorio god. 1868. dualizam u Austriji, t. j. razdijelio je tadaju jedinstvenu državu na dva pole, na Austriju i Ugarsku.

Iz Zagreba javljaju, da je držao pododbor hrvatskoga kraljevinskoga izbora sinoć 24. t. m. pod predsjedanjem grofa Pojačovića prvu svoju sjednicu u prostorijah kluba vladire strane. Sjednici prisustvovali su svi članovi pododbora. Što se zaključilo, nejavlja se, ali na magjarski konvenciji nemože savjedostna deputacija odgovoriti drugo, nego da prekida svaki dalji dogovor.

U Nišu značjuda srpska narodna skupščina. Od tamo pišu, da stigao bugarski zastupnik Dr. Stronsky, da se dogovori sa srpskom vladom, kako bi se uspostavili prijateljski odnosi između objiju država.

Dne 24. t. m. otkriven bi svečano spomenik ruskim junakom padlim god. 1877.-78 u borbi za oslobođenje balkanskih Slavenih. Svečanosti prisustvovali su srpski supruzi sa carskom obitelji i dvorom, dostojanstvenici, vodio i zastupnici svih dotal, kojih su u ratu sudjelovali. Medju vodjima brijahu izim maršal, veliki knez Nikola stariji i veliki knez Milivoj, generali Gurko, Radocky i Šuvakov. Od zastupnika pokrajinskih brijaha kombinirana tri bataljuna. Od gardo i petrogradske posada bilo je kod svečanosti 11 bataljuna pješadija, 10 i pol eskadrone konjanjštva i 22 topa. Cijelu paradu zapovjedao je veliki knez Vladimir Aleksandrovic.

Iz Sofije javljaju, da je bugarska križa dim daljo tim slabijia. Regonija nije još odgovorila na zahtjev Turcicu, da iztočno-rumunski zastupnici ne sudjeluju u izboru novoga kneza. Poslije konfuzonije, koju je ruski polklijan Šuvakov imao u Vozrinu sa knezem Bismarkom, uvjorili su se u Potrogradu, da bi svakog novo grupiranje vlastili bilo u sadanju konstancijskoj samo pogubno za Rusiju.

Kaulbars upravio je na bugarsku vladu notu, kojom joj priobuđuje, da ruskia vlasta, pošto je izjavila ukrapanje nezakonitim, neči primiti ujedno njegovog zatčujušča, bilo ono kojemu drago naravi. O tom je obavijestio Kaulbars i svog zastupnika vlasti, Prokurator raznoca se gradom glas, da su u Vozru pispjala te ratna broda sa 10.000 mornjakih i 40 topova.

Primirje pruski princ odputio se jedno 22. o. m. na poziv kralja Humborta na kraljevski dvor u Monzu, kamo će ovih dana stići takodjer i njemački prestonični župnik sa suprogom.

Talijanski ministar financija postavio je na razpolaganje 60 milijuna franka, platitih u 4 godišnjoj rate, svaka po 15 milijuna, da se podignu neški obalni utvrde i za gradnju novih brodova. Zapovjed mornarice od posljednjega tjedna određuje, da se nabave sjećurnostne mreže proti torpedom za sve ratne brodove. Zapovjed uslijedila je na temelju povoljnog uspjeha počušnjih, učinjenih s mrežom na ratnom brodu "Duillio". Budućeg proljeća biti će momčadi predano 150.000 predradijonihs pušaka opetovanjačih.

Stvo carovinskog je pred kanonima voga u setgodisnjim.

Zupanija je predstavljena.

Čest kriek, razgovor, nam je u Jelsu zadržao.

Preku

Franina i Jurina.

Jur. Frano, da su one ovih dan razkompali na vabbe s Poreča, da su štor Dr. Vidulović, ospitano proviniale, osavljeno, komendantore itd. itd. itd., napisali nekakovu novu debelu knjigu?

Fr. Štor duhtor, kavalier, komendantor, kako se već zove, nisu ono sve napisali; oni su samo dalli stampat da su skupi nanešli oni isti imigranti od Junti, kada već nisu mogli ni zevati od silnega posla.

Jur. Tako, da vu Poročo neznuju kako vremeni trati.

Fr. Bi red da ne, kad su počeli onako dobeli libri stampati.

Jur. Vlato malo, kamo gredu noći župi.

Fr. Si župa, da će podi austrovrečki, po glavniči dana va blad al da mora platiti multi 20 forinti?

Jur. Ča mu se je to siromaku travinjalo?

Fr. Tore znati, da ki drugomu jumu kopo, da sam va nju pade.

Jur. Tako te bit austrovrečki šarenjek i sada venoli.

Fr. Ja, dokle bude mladoga vina.

Fr. Si ti Juro vidit neko medulinsko mlijeko?

Jur. Če ono va gačku i klobudžeu al one va bragešku i šiljku?

Fr. Prvimi čast! I poštovanje kaž se lipo noao po starinsku i govoro po domušu, ali oni bragešari kuhu da su došli iz Talije.

Jur. A če doš, to ti je najviše škriva soliščin, kavi i varščin, gdi so prazno glavo neudo talljanski pivat i prokljujet.

Fr. Pak da bi ja bilo!

Jur. Pravo govorš, zna da si jedan od vodnih godarstva obučen koret, bi ih ave ponudila u žepo i ponio u more.

Fr. To do vjutn ne dogoditi ako ne neopamato.

Različite viesti.

Občinsko zastupstvo može biti razpušćeno... . Nađeljive
Sest u jedanah ponuje razputna
mora se naložiti novi izbor
(S. 98 pokrajinskog zakona, članak
XVI. drž. zakona 6. marta 1862.)
Občinsko zastupstvo u Buzetu
biti je razpušćeno dne 5. avgusta
1885. Novi izbori nisu niti
dani obavljeni. **Zivio zakon! :**

Previšnji drar. Njog. Velčan-

stvo car i kralj Fran Josip I. darovao je občini Slavju, u koparskom kotaru, iz vlastile blagajne for. 200 za gradnju zvonika.

Odllokovanje. Njeg. Velčanstvo car i kralj Fran Josip I. imenovao je pred. g. Antona Brovatinu, počastnoga kanonika i župnika kod sv. Antona novoga u Tratu, prigodom nj. gve šestdesetogodišnjice misištva, carskim savjetnikom.

Zlatna misa. Pred. g. Nikola Pajak, kanonik u Poreču, slavlje proble nedjele pedesetogodišnjou svoga misištva i istog dana pjevao svećano zlatnu misu u svojem rodnom mjestu Baški.

Zupna crkva bijaše dubkem puna pobožnoga puka, domadege i strapoga, a mjestne oblasti bile skoro sve zastupane.

Čestili i vrldni starina vanredno je krišpan, osobite vedrine duha i neobične razgovornosti, te mu od erca želimo, da nam ka Svetišnji ovakova uzdrži mnoga ljeta zdrava i krišpana.

Promjene u krčkoj bis-kupeši. Č. g. Orlid Anton stariji dobiti je de radke:

je stalan mikrovinu. Č. g. Jerko Grčić je upravitelj kure u Martinščici, imenovan je upraviteljem plovanije i dekanatu u Osoru. Č. g. Peđa Ivan, dosada duh, pomoćnik u Osoru, imenovan bi upraviteljem kure u Martinščici. Č. g. Josip Mrakovčić određao se plovanije na Puntu i počeo u red franjevački. Č. g. Ivan Sparožić, do sada duh, pomoćnik u Krku, imenovan je upraviteljem plovanije puntarske. Č. g. Sparožić Mijo, kiskupov kapelan imenovan je duh, pomoćnikom u Krku. Plovanija poljska povjerana je privremeno d. g. Antonu Jurčiću banđuščinom. Prosloga maju položio je plovanski izpit d. g. Ivan Sparožić u prošloga septembra: Ivan Šmit, uprav. kure na Preddobšći i d. g. Anton Andričić uprav. kure na Unijah. Sad je u blokupi izpravljenoj osam plovanih i 25 kura — jedne i druga popunjene upravitelji — prazno je bio mjesto za 8 kapelana i dva kanonika.

Impitateljna komisija za obče pušči i gradjanske škole kod c. k. udješnjaju u Kopru. Ministar za bogoslovje i instavu imenovan je za trogodište 1886-1889, aliodeđu gospodu za članovo komisiju na unikovni hrvatski, slovenski i talijanski jezik.

Ravnatelj: Ivan vitez Revolanta, ravnatelj o. k. udješnjaju, član komunalnoga Školnog vijeća;

Njegov stampatnik: Vjekošlav Spinčić, o. k. kutnarski Školski udješnjnik i profesori

Članovi komisije: Josip Režulja, Fran Franković, Josip Kristan, Ivan Benčić, Rokmund Čudelj, profesori namjornici i udješnjaci Ivan Marković, udješnjaci na pripravničkoj Benedikt Pončić, Anton Orbančić, Anton Matković i udješnjaci Matko Kričković.

Občinski izbori u Klanjanu. O tih izborih, koji su se održali obavili dne 20. t. m. neimamo do današnjeg dana. Jedan trećinski let, koji bi sve Slaveno u Školici vodo utopio, donio je veste, da je kod onih izborih postojala talljanska stranka jer da biješće i nastupavaju Izabrana sama Četvrtorica Hrvatah.

Očekivali smo, da dema bar u Školici postoji parlito o tom doznati, mi i oni su. Čekamo dakle veste i od tomučinjih prijevještja, da uzmognemo uspjeh izbornih izboranit, da se može smatrati da su ga posljivo smrtili no podjave.

Poznato je, da se uživo dopuštao upisati u Školu opštine Školu djece, koja su ju Jur potpisala, i to radi toga, jer su uživo djeleći nominali upisati u hrvatsku paralelu. Izpravni je bila, da im stariji ne predaju obični opštinskoj; ali kad se moralo nešto plaćati, onda se znalo da se strošku polaskati, da i oni položi koji formuli, same djece za Školu im se ne pozna, mali su u opštini rođjona. Drugi pak djece, pa bili od kuda mu draga, primata se sa svim pravljivo sumo da idu u talljansku paralelu.

Mislimo, da se nijedgo to ne zbije, da

se ljudi, koji nobi mogli položiti izpit za Školu godinu mješavu u Školskoj etvari. Tu se može dogoditi samo u Opatiji!

Kakav je bilo da nadu napredak u obič paralelab? U talljanskog njezakav jer ako se imenuju 45 djece jedno desetak i to po milostil napred propisi, to se ne zove napredak; jer da nam sam g. udješnjici dopušti, da redom: što bi se moralio redi o napredku u onih Školama, gdje njezakovi su drugovi imali preko 100 djece, pa ih izgubi godinu možda desetak? U hrvatskoj paraleli bio je napredak jako dobar, a uz dobar volju i nešto više strengosti, moge je biti još bolji. A zašto ta razliku? Možda tko god mali, da brižno djece, t. j. da ih je bilo u hrvatskoj paraleli manju nego u talljanskoj, pa su djece mogla bolje učiti. Niže istina, nego su u hrvatskoj razumjela one, sto su uči; ali nisu razumjela u talljanskoj, nego su bilišči kao tele u novu vrata.

Ako je ovo istina, zašto g. udješnjici, komu bi moralio biti do toga, da imade dobar napredak u Školi, da svoj dobar glas neizgubi, zašto velimo ne zabruni, da se onako sa starijim postupi, kuko su opštinski mudrak počinjali već po drugi put na njegove oči kod upisivanja? Kao udješnjici bi morao staviti roditeljima pred oči što je Škola i kako se mora učiškati učiti, a mislimo, da toga Školski zakoni ne zarađuju. Sravnita je, da ljudi kao Školski župan, Ferlan vede za nos tolike starije, kojim da su obedali, da do se u talljanskoj paraleli hrvatski podudavat, što se nedešnik dogoditi dok bude u Opatiji neko.

Način razboriti ljudi, koji na svaki korak u opštinskoj Školi strogo paze, jer nisu svega imena pogazili, niti da bili nevrle sluge nevrjednih gospodara u Poreču i

Iz Voloskoga primažu alle... kocić je i njišno pravedno želje braniti.

živemo, dalli u Tunguziji ili mada Hotontoti. Kako se sa zakonom kod nas počupu, neka bude svjetlosti i vlasti samo ono, što je "Naša Sloga" još u prošloj godini javila ob opštinskoj Školi. Upisati se i ovaj put obavili, a da se više djece upisalo u talljansku paralelu, po tom "žabac" Istrija ju na sva svoja krezauba usta svetu trubu. Ali kuge se postupali kod upisivanja pod nosom o. k. oblasti, dojte. — Naša slavna občina vjorne priljetljive gospode u Poreču i Pazinu odspoljala nadigledati, upisivanje trošiti svojih mužači. Ali da se znadi koliko će glasoviti muževi, daveti dema ih podpunim njihovim imenom i svim, ali tutle njihovim: Jakov Šikić — Bogdanov B. Ferlan-Matičić i Paškval Jučić-Rošić. Šta ne zvone tu imena u ma baš po talljansku, kada su na svet došli sva trojica pod sumnim zvončkom slavooga grada Čoče, od kuda nam dolaze one milo ipite i prijatojiti as "šaromiti". Jedri. Nu koliko drže do tih osobnih oni, koji svojom glavom misle? Baš nisam, jer se nisu nikadni izkazali, pa kad bismo bijeli vne na svetlo datu, onda bi se mnogi začudio, kako se može dopuniti, da se ti ljudi mješaju u Školskoj etvari. Nu tako jo i u opštiji imade ljudi, koji bodo na svu slušu, da budu one, sto ih pleas knjiga "Louise Blücher" išas Abbahe govorit,

Upisivanje dakticno obavljalo pod parkom tega trojstva, koje bi nagovaralo one, koji oni bili tvrdi vjore "šaromiti", Članovi komisije: Josip Režulja, Fran Franković, Josip Kristan, Ivan Benčić, Rokmund Čudelj, profesori namjornici i udješnjaci Ivan Marković, udješnjaci na pripravničkoj Benedikt Pončić, Anton Orbančić, Anton Matković i udješnjaci Matko Kričković.

Poznato je, da se uživo dopuštao upisati u Školu opštine Školu djece, koja su ju Jur potpisala, i to radi toga, jer su uživo djeleći nominali upisati u hrvatsku paralelu. Izpravni je bila, da im stariji ne predaju obični opštinskoj; ali kad se moralo nešto plaćati, onda se znalo da se strošku polaskati, da i oni položi koji formuli, same djece za Školu im se ne pozna, mali su u opštini rođjona. Drugi pak djece, pa bili od kuda mu draga, primata se sa svim pravljivo sumo da idu u talljansku paralelu.

Mislimo, da se nijedgo to ne zbije, da se ljudi, koji nobi mogli položiti izpit za Školu godinu mješavu u Školskoj etvari. Tu se može dogoditi samo u Opatiji!

Kakav je bilo da nadu napredak u obič paralelab? U talljanskog njezakav jer ako se imenuju 45 djece jedno desetak i to po milostil napred propisi, to se ne zove napredak; jer da nam sam g. udješnjici dopušti, da redom: što bi se moralio redi o napredku u onih Školama, gdje njezakovi su drugovi imali preko 100 djece, pa ih izgubi godinu možda desetak? U hrvatskoj paraleli bio je napredak jako dobar, a uz dobar volju i nešto više strengosti, moge je biti još bolji. A zašto ta razliku? Možda tko god mali, da brižno djece, t. j. da ih je bilo u hrvatskoj paraleli manju nego u talljanskoj, pa su djece mogla bolje učiti. Niže istina, nego su u hrvatskoj razumjela one, sto su uči; ali nisu razumjela u talljanskoj, nego su bilišči kao tele u novu vrata.

Ako je ovo istina, zašto g. udješnjici, komu bi moralio biti do toga, da imade dobar napredak u Školi, da svoj dobar glas neizgubi, zašto velimo ne zabruni, da se onako sa starijim postupi, kuko su opštinski mudrak počinjali već po drugi put na njegove oči kod upisivanja? Kao udješnjici bi morao staviti roditeljima pred oči što je Škola i kako se mora učiškati učiti, a mislimo, da toga Školski zakoni ne zarađuju. Sravnita je, da ljudi kao Školski župan, Ferlan vede za nos tolike starije, kojim da su obedali, da do se u talljanskoj paraleli hrvatski podudavat, što se nedešnik dogoditi dok bude u Opatiji neko.

Način razboriti ljudi, koji na svaki korak u opštinskoj Školi strogo paze, jer nisu svega imena pogazili, niti da bili nevrle sluge nevrjednih gospodara u Poreču i Pazinu. Valjda je gojegod kakav zakon, kocić je i njišno pravedno želje braniti.

Čemu talljanska Škola u Opatiji? Da bude latinito, što jo neki ludjak kazao, da se u Opatiji goje "mačacohi di Lavaris". Moreto.

Zahvala.

Srdačno se zahvaljujem ovim veležastnom občinskim poglavicama svemu ovomjestnom pučanstvu, za mnogobrojne izkaze ljubavi i radosti prigodom proslavlja mojog pedesetogodišnjeg misištva obdržavane u mojem zvijedaju dne 24. listopada 1886. Osim toga sam zahvalam veležastnom gosp. župniku Petru Dordiću za krasnu povijed izrečenu u toj prilici u ovomjestnoj župnoj crkvi. Nježnimi riedmi i poznatom vještinom, izazvao je on modju pobožnimi službeni mnogu suzu radostnicu. Hvala njemu i svima!

U Kaški, 25. listopada 1886.

Niklo Pašalić,
kanonik u Poreču.

u Kanfanaru.

Buduć da nemožemo već dugo vremena primiti od Vas njezakva odgovora, primoravam smo ovim putem obavijestiti Vna, da ako u malo dana ne platite for. 187,95 s kumatami od 11. rujna 1885. objaviti domu u buduću u ovom tu u drugom listu sve Vašo postupanje.

Trot, 20. oktobra 1886.
J. P. & Comp.

* Za sljanko pod ovim naslovom neodgovara Uredništvo

Lutrijski brojevi

	dne 23. oktobra
Trst	23 80 85 80 04
Linc	44 4 48 69 84
Buda	49 27 87 3 24
	dne 27. oktobra
Prag	81 54 29 1 76
Hormannstadt	69 0 2 49 60
Lavov	11 18 93 8 82
Innsbruck	60 29 37 75 48

LA FILIALE della BANCA UNION

TRIESTE

occupa di tutte le operazioni di Banca e di Cambio valute.

Accetta versamenti in conto corrente:

Abbonandando l'interesse binomio:

per Bancnote

5/4 % con preavviso di 5 giorni

2/4 % in conto massimo

3/4 % per Napoleoni

5/4 % con preavviso di 20 giorni

3/4 % con preavviso di 30 giorni

6/4 % con preavviso di 3 mesi

6/4 % per le lettere di versamento in circolazione

3.000 lire d'interesse da versare a partito del giorno 16. 25. aprile, il 21. mjesec, 16. luglio e 10. oktobra a seconda del previglo.

Trieste 19 Aprile 1886.

o. Warrants. 2-2-20

BANCO GIRO

abbonandando il 3% interessa unico alino qualunque somma; prelevazioni alino a florini 20.000 a vista varie chekaje; importi maggiori preavviso avanti la Borsa.

Conferma dei versamenti in apposito libretto.

Conteggio

portinti i vota ontali fatti a qualche ora d'ufficio lo aiuta del medesimo giorno.

Assume per i propri correntisti

l'incasso di Cambiali per Trieste, Vienna e Budapest, rilascia loro aspetti per queste ultime piatta ad accorda loro la facoltà di domandare effetti presso la sua casa francese d'ogni specie.

b) S'incarica dell'acquisto e della vendita di effetti pubblici, valute o diviso, nonché dell'incasso d'aspetti, cambiali e coupons, varie 1/4% di proviglo.

c) accorda ai suoi committenti la facoltà di depositare effetti di qualsiasi specie e ne cura gratis l'incasso di coupons alla scadenza.

La Filiale della Banca Union

(Sezione Merco) s'incarica dell'acquisto e della vendita di merci in commissione, accorda sovvenzioni ed apre crediti sopra mercandise ad esse consegnate, oppure polizza di carico o Warante.

1-2-12

